

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXIX. Testimonium Hilarij Papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

mus. TERTIVM est ferm. 6. de ieiunio septimi mensis. *Sic fa-
ere mensa communicare debetis, et nihil prorsus de veritate
corporis Christi & sanguinis ambigatis. Hoc enim ore sumimus,
quod fide creditur, & frustra ab illis, Amen respondetur, a quibus
contra id, quod accipitur, disputatur.* QVARTVM etiam
epist. 23. ad Clerum, & populum Constantinopolitanum: *In
Ecclesia Dei, in omnium ore tam consonum est, et nec ab insu-
tium linguis veritas corporis & sanguinis Christi inter com-
munis Sacramenta fidei taceatur.* In duobus postremis locis
probare nititur S. Leo Christum habuisse veram carnem, con-
tra errorem tunc exortum Eutychetis; id verò probat ex Eua-
charistia. Neque enim acciperemus veram carnem, si Chri-
stus non haberet veram carnem.

Respondet Petrus Martyr, argumentum Leonis in eo con-
sistere, quòd non esset Eucharistia symbolum corporis Do-
mini, si Christus non haberet corpus. SED fallitur, nam adhaec
esset symbolum corporis, quale ponebant Eutychiani, nimirum
apparentis: possunt enim etiam corpora apparentia si-
gno aliquo repræsentari. PRÆTEREA Leo dicit id ipsum con-
sumi, quod fide creditur. At fide credimus Christum habere
veram carnem: veram igitur carnem ore sumimus. Et qui re-
spondet, *Amen*, dum suscipit Sacramentum, non confirmat
confessione sua, id quod accipit, esse symbolum, sed esse cor-
pus: sacerdos enim non dicit, Accipe symbolum, sed, Accipe
corpus, ut etiam ex Ambrosio supra notauimus. DENIQUE
dicit linguas infantium non tacere corporis Domini verita-
tem in Sacramentorum celebratione: infantes autem sumpti-
titer loqui solent, non figuratè, & symbolicè.

CAPVT XXIX.

Testimonium Hilarij Papæ.

HILARIUS Papa S. Leoni successit. Ex ipsius decem
testimoniis proferunt aduersarij vnum testimonium, quod
planè pro nobis, non pro illis facit. Testimonium
exstat apud Gratianum de consecrat. dist. 2. c. 1.
Corpus, in hæc verba: *Corpus Christi, quod sumitur de altari,
figura est, dum panis & vinum extra videntur: Veritas autem
tem, dum corpus & sanguis Christi in veritate interius creditur.*
Hæc ille. Sententia huius testimonij ista est; Si species
sacra-

Sacramentum Eucharistiæ, quoad ea, quæ exterius videntur, figura est, immò & panis est; at si consideres, quid intùs lateat, & quid ibi fides videat, corpus & sanguis in veritate est.

CAPVT XXX.

Testimonium Eusebij Emisseni, seu Fausti Rhegiensis.

ROSTREMVS in hac ætate quinta sit nobis **EVS EBIVS EMISSENS**, seu quicumque fuit auctor ei⁹ celeberrimi sermonis de corpore Domini, qui incipit: *Magnitudo cælestium beneficiorũ*. Citatur quidem hic sermo nomine Eusebij Emisseni à Paschasio Corbienti, qui ante annos fermè DCCC. floruit: tamen certum est non esse illius Eusebij Emisseni Græci, cuius meminit Hieronymus in Catalogo viror. illustr. meminit enim in hoc ipso serm. hæresis Pelagianæ, quæ exorta est post mortem Eusebij illius Emisseni Græci. Et præterea auctor huius sermonis sine dubitatione Latinus fuit, non Græcus: & vt ex eius homiliis ad Monachos, & ex homilia de S. Maximo, colligitur, Abbas fuit Monasterij Lirinensis. Quare nonnulli non sine causa suspiciantur auctorem omnium illarum homiliarum esse Faustum Gallum, qui teste Gennadio, ex Abbate Lirinensi Episcopus Rhegiensis factus est, & floruit ad finem IV. seculi. Alij tamen existimant eas homilias esse B. Cæsarij, qui teste Trithemio ex Abbate Lirinensi Episcopus Arelatenus factus est.

Quicumq; tandem fuerit, insignis auctor est etiam aduersariorum testimonio: ac de Eucharistia hæc docet. **PRIMO** nihil esse ambigendum de veritate corporis Domini in Eucharistia: *Recedat, inquit, omne infidelitatis ambiguum, quando quidem qui auctor est muneris, ipse testis est veritatis.* Et infra: *Ad cognoscendum, & percipiendum sacrificium veri corporis, ipsa te roboret potentia consecrantis.*

SECUNDO docet, non esse credendum sensibus: *Verè, inquit, vnica, & perfecta hostia fide astimanda, non specie, nec exteriori censenda & visu, sed interiori affectu.*

TERTIO docet, verè & realiter mutari panem in carnem: *Inuisibilis, inquit, sacerdos visibiles creaturas in substantiam corporis, & sanguinis verbo suo secreta potestate commutat.* Hæc ille. Ac deinde probat, id esse credendum exemplis rerum
fimi-